

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

Кафедра міжнародної економіки

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.

Полтава
ПУЕТ
2018

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

Кафедра міжнародної економіки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ**

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.

**Полтава
ПУЕТ
2018**

УДК 339.9
А43

Редакційна колегія:

Н. Г. Базавлук, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Т. О. Білоброва, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

А43 **Актуальні проблеми теорії та практики міжнародної економіки в умовах глобальної трансформації : матеріали наук. конф. студ. та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» (м. Полтава, 10 жовтня 2017 року) ПУЕТ / за заг. ред. Н. Г. Базавлук. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 133 с.**

ISBN 978-966-184-300-3

У матеріалах наукової конференції представлено дослідження студентів та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

Для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів.

УДК 339.9

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

ISBN 978-966-184-300-3

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2018

ЗМІСТ

<i>Бойко І. Ю.</i> Особливості маркетингової діяльності «PepsiCo Inc.» на світовому ринку	5
<i>Воронкіна Н. О.</i> Особливості сучасних корпоративних стратегій ТНК	7
<i>Галатов П. Г.</i> Транснаціональні корпорації у системі сучасного міжнародного бізнесу (на матеріалах компанії «HP Inc.»).....	12
<i>Галстян Р. Г.</i> ТНК як рушійні сили процесу економічної глобалізації	15
<i>Глуценко М. С.</i> Вплив інвестиційного потенціалу Німеччини на інвестиційну діяльність «Bayer Group»	20
<i>Гороховатський П. В.</i> Інноваційна діяльність корпорації Toyota Motor Co. як чинник економічного розвитку	26
<i>Дубовик О. І.</i> Вдосконалення маркетингової стратегії компанії Unilever Group	28
<i>Єгізарян А. С.</i> Особливості інноваційної діяльності компанії «Apple Inc.»	33
<i>Косиця А. Ю.</i> Місце компанії «Volkswagen AG» на світовому автомобільному ринку	37
<i>Литвиненко Д. В.</i> Діяльність автомобілебудівних ТНК в умовах глобалізації	41
<i>Марченко М. А.</i> Аналіз сучасних тенденцій світового ринку нафти (на матеріалах «Exxon Mobil Corporation»)	45
<i>Матвеева Н. С.</i> Мотивація персоналу в стилі Google.....	50
<i>Мороз А. М.</i> Напрями подальшого розвитку комунікаційної політики компанії PepsiCo, Inc.....	53
<i>Ненич В. Б.</i> Маркетингові стратегії як інструмент конкурентного протистояння Apple і Samsung	55
<i>Нетеса А. В.</i> Діяльність ТНК та їх вплив на економічний розвиток України.....	58
<i>Ноздрачова К. Р.</i> Використання конкурентних стратегій у практичній діяльності The Procter&Gamble Company.....	65
<i>Нуріахметов Є. І.</i> Інноваційна діяльність «Nestle» як визначальний чинник її успіху	69

2. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2016. – 208 с.
3. Статистика і рейтинги продажу автомобілів у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.serega.icnet.ru/cars-sales-2017-world. – Назва з екрана.
4. Глушевська А. С. ТНК ФРН автомобільної галузі на ринку транскордонних злиттів та поглинань [Електронний ресурс] / А. С. Глушевська // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2013. – Вип. 112(2). – С. 204– 213. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/. – Назва з екрана.
5. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / за ред. О. В. Шкурупій [О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, Т. А. Дейнека та ін.]. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 240 с.

УДК 622.276:339

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СВІТОВОГО РИНКУ НАФТИ (НА МАТЕРІАЛАХ «EXXON MOBIL CORPORATION»)

М. А. Марченко, студент 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра
А. В. Артеменко, к. е. н., доцент – науковий керівник

Ключові слова: нафтогазова промисловість, ринок нафти, нафтопереробний завод (НПЗ), волатильність світових цін, глобалізація, енергоспоживання.

Постановка проблеми. На сьогодні нафта як енергоносіє знаходиться на вершині життєвого циклу і має найвищий рівень конкурентоспроможності. Потреби світової економіки в нафті і нафтопродуктах з кожним роком зростають, а оскільки ринок цих стратегічних товарів взаємодіє з іншими ринками (валютним, фондовим, інвестицій, праці тощо), то його стан впливає на розвиток усієї світової економіки сприяє економічному зростанню або спричиняє настання рецесії.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Глобальний характер ринку нафти породжує значний інтерес дослідників різноманітного наукового спрямування – економістів, фінансистів, енергетиків, політологів з різних країн світу. Дослідження проблем функціонування світового ринку нафти та динаміки нафтових цін (значний вплив на які справляють, власне, країни Близького Сходу) знаходить своє відображення в численних публікаціях як вітчизняних, так і зарубіжних учених, зокрема, О. Брагінського, В. Гаврилова, І. Іваненко, А. Рукавіциної, М. Мусси, В. Саприкіна, М. Сіммонса, Р. Арецькі, О. Бланшара, а також у багатьох аналітичних матеріалах світових організацій: ОПЕК, МВФ, Світового банку, ВР (British Petroleum), Rystad Energy, МЕА і т. ін. Попри чисельність публікацій з даної тематики, на сьогодні залишаються недостатньо висвітленими напрями розвитку світового ринку нафти (враховуючи конкуруючу роль країн Близького Сходу з нафтовою політикою США).

Мета – дослідження світового ринку нафти в умовах економічної глобалізації.

Викладення основного матеріалу дослідження. Нафтовий сектор є визначальним не лише для економічного розвитку країни, а й для національної безпеки. Ефективна нафтогазова промисловість є ключовим аспектом розвитку держави, вона формує енергетичну самостійність і безпеку [3].

2016 рік відзначився найнижчим рівнем цін на сиру нафту за останні 12 років, середня вартість нафти марки Brent становила 44 дол. США за барель. Окрім цього, ціна нафти в 2016 році була досить волатильною, коливаючись в діапазоні від 26 до 55 дол. США за барель (рис. 1) [4].

У 2016 році країнами-членами ОПЕК були прийняті рішення щодо зменшення обсягів видобутку нафти з метою скорочення надлишкової пропозиції на ринку. ОПЕК прагне досягти стабільної тенденції до укріплення світових цін на нафту завдяки переходу від політики «сталого видобутку» до політики «балансу попиту і пропозиції».

Попит на нафту в 2016 році виріс на 1,3 млн барелів на добу, до 94,5 млн барелів на добу. Значне зростання показали країни ОЕСР, додавши 0,37 млн барелів на добу. Продовжився ріст по-

питу в Китаї та Індії – кожна країна додала по 0,29 млн барелів на добу. ОПЕК очікує, що у 2017 році рівень попиту зросте ще на 1,16 млн барелів на добу і досягне 95,6 млн [4].

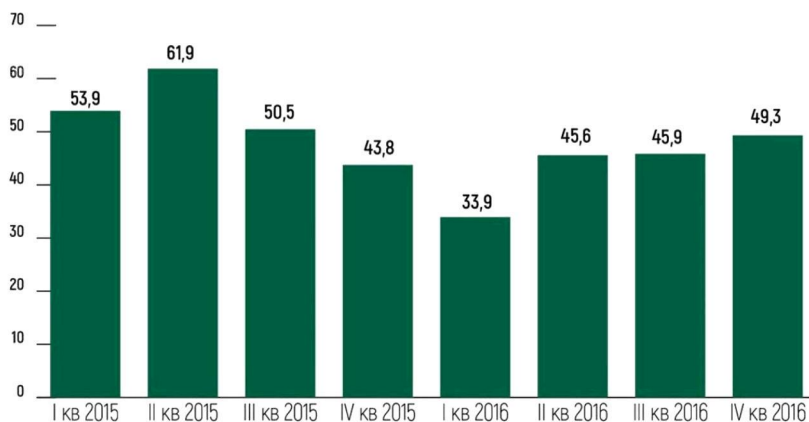

Рисунок 1 – Середньоквартальні ціни на нафту Brent у 2015–2016 рр., дол. за барель

Джерело: розроблено автором на основі [7]

У 2016 році на світовому ринку не було досягнуто балансу попиту і пропозиції нафтової сировини. У разі, якщо учасники угоди про обмеження видобутку зуміють її виконати, це має зменшити негативний баланс у 2017 році та скоротити світові комерційні запаси.

За даними ОПЕК, комерційні запаси нафти в країнах ОЕСР стабільно знижуються з літа 2016 року, але в той же час їх рівень залишається вищим за середній показник останніх п'яти років. Високий рівень запасів утримується тільки в США, де вони на кінець 2016 року перевищили середній показник останніх п'яти років приблизно на 30 %. Рівень заповнення сховищ нафти в Європі наприкінці 2016 року опустився нижче показника 2015 року, а запаси нафти в Японії знизились до багаторічного мінімуму.

Протягом 2016 року динаміка світових цін на нафтопродукти відповідала тренду зміни світової ціни на нафту. Зокрема, при-

ріст ціни нафти протягом січня – грудня 2016 року склав близько 75 % (з 31 до 54 дол. США/барель), в той же час приріст споживчих цін на нафтопродукти в ЄС склав для бензину 6 %, для дизельного палива – близько 13 %.

«Exxon Mobil Corporation» – одна з найбільших у світі нафтових компаній, а також одна з найдорожчих корпорацій у світі. На 2016 рік компанія має капіталізацію 407,7 млрд дол. США, поступаючись за цим показником компаніям «Wal-Mart Stores» (482,3 млрд дол. США) та «China National Petroleum» (432,0 млрд дол. США) [6]. В наш час на компанію працюють більше 80 тис. співробітників по всьому світу (з них 30 тис. людей – в США). Найвідомішими брендами компанії є Exxon, Esso і Mobil, під якими випускаються автомобільні масла та інші паливно-мастильні матеріали [5].

«Exxon Mobil Corporation» здійснює розвідування і видобуток більш ніж у 30 країнах, а також володіє частками в 37 НПЗ по всьому світу. Після завершення 2010 року придбання ХТО Energy компанія стала найбільшим виробником природного газу в США.

Агентство Standard & Poor's прогнозує, що показники якості кредитів «Exxon Mobil Corporation», в тому числі операційний грошовий потік, залишатимуться нижче оцінки «AAA» до 2018 року. Зокрема, це пояснюється низькими цінами на сировинні товари, великими виплатами дивідендів. «В результаті ми очікуємо, що леверидж компанії буде нижчим, ніж необхідно для рейтингу «AAA», і ми вважаємо, що зниження рейтингу до «AA+» доречно», – пише агентство [8].

Стабільний прогноз відображає очікування Standard & Poor's, що «Exxon Mobil Corporation» буде схилитися до помірної фінансової політики і низького боргового навантаження. Агентство також вважає, що «Exxon Mobil Corporation» продовжить здійснювати великомасштабні, довгострокові проекти і періодично здійснювати великі угоди. Підвищення рейтингу компанії можливо, якщо керівництво слідуватиме фінансовій політиці відповідно до очікувань агентства.

Важливим показником для «Exxon Mobil Corporation» є зв'язок між зростанням чисельності населення, економічним

прогресом і обсягами та видами використовуваної в світі енергії. З плином часу збільшення чисельності населення зумовлює економічний прогрес, що супроводжується прагненням до поліпшення якості життя, що призводить до зростання енергоспоживання. Вивчення цих передумов забезпечує більш точні прогнози майбутнього попиту на енергоносії.

Висновки. Розвиток світового ринку нафти пов'язаний з удосконаленням видобутку, виробництва, впровадженням енергозберігаючих технологій та диверсифікацією джерел енергоресурсів. Хоча нафта була і залишається ключовим енергоресурсом у світі, неухильно зростає питома вага інших видів палива. Серед кінцевих продуктів нафтопереробки у споживанні залишатимуться головними дизельне паливо і бензин. Темпи розвитку ринку будуть залежати від розвитку авторинку в країнах, що розвиваються. Процес утворення цін на нафтопродукти залишається непрозорим, а інформація про склад учасників та їхні позиції на біржах недоступною для широких кіл. Існують проблеми у встановленні балансу між попитом і пропозицією. Контрольованість, неефективність діяльності експортерів, непрозорість, лобювання економічних і політичних інтересів обраного кола гравців спричиняють високу волатильність світової ціни та обсягів поставок нафти. Спостерігається тенденція до формування великих незалежних мереж з торгівлі нафтопродуктами. Таким чином нафтовидобувні і нафтопереробні підприємства віддаватимуть свою нішу в торгівлі новим гравцям ринку, зосереджуючись на видобутку і переробці. Компанії «Exxon Mobil Corporation» потрібно враховувати, що з плином часу збільшення чисельності населення зумовлює економічний прогрес, що супроводжується прагненням до поліпшення якості життя, що призводить до зростання енергоспоживання. Вивчення цих передумов забезпечує більш точні прогнози майбутнього попиту на енергоносії.

Список використаних інформаційних джерел

1. Артеменко А. В. Ціннісно-раціональні мегатренди глобального господарства та їх реалізація в інтеграційних процесах у національних економіках пострадянських країн : монографія / А. В. Артеменко. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 248 с.

2. Ежемесячный отчет ОПЕК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.investing.com/economic-calendar/oprec-monthly-report-1673>. – Назва з екрана.
3. Когут О. І. Економічний аналіз монополізації світового ринку нафти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/dis_kohut.pdf. – Назва з екрана.
4. Річний звіт НАК «Нафтогаз України». «Ринок нафти і нафтопродуктів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://annualreport2016.naftogaz.com/ua/de-mi-zaraz/rinok-nafti-i-naftoproduktiv/>. – Назва з екрана.
5. Fortune Global 500 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fortune.com/fortune500/>. – Назва з екрана.
6. Fortune Global 500 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Fortune_Global_500#cite_note-0-1. – Назва з екрана.
7. OIL – MARKET REPORTS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.platts.com/product-list/oil/newsletters>. – Назва з екрана.
8. S&P знизило рейтинг Exxon Mobil [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/news/1415430-sandp-znizilo-rejting-exxon-mobil>. – Назва з екрана.

УДК 331.58:339.92

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ В СТИЛІ GOOGLE

*Н. С. Матвеева, студентка 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра*

В. В. Гончаренко, д. е. н., професор – науковий керівник

Ключові слова: мотивація персоналу, заробітна плата, результати праці

Постановка проблеми. У наш час в умовах швидких змін ринкового середовища саме персонал часто стає вирішальним чинником, який забезпечує підприємству успішне, довготривале функціонування та ділову репутацію. Нині керівництво багатьох підприємств стикається з проблемами неефективного вико-

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 7,7.
Тираж 10 пр. Зам. № 008/1127.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*